

Huvudman: info.borlange@kunskapsskolan.se

2022-12-22

Rector: erica.sterkenburg@kunskapsskolan.se

1 (8)

Dnr-2020:5416

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk
– undervisning för kommunikativ förmåga
vid Kunskapsskolan i Borlänge

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolans arbete för kvalitet i undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga vid Kunskapsskolan i Borlänge. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 13 juni, dnr 2020:5416.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Kunskapsskolan Borlänge senast den 9 december 2022 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Kunskapsskolan har inkommit med en sådan redovisning den 12 december.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla metoder för att markant öka den konkreta användningen av målspråket i undervisningen.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla strukturer för att reflektera över, samt utvärdera, undervisningens innehåll och arbetsformer i förhållande till ämnets kommunikativa och interkulturella aspekter.

Bedömning: Ytterligare kvalitetshöjande åtgärder behövs. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

- Rektorn bör leda arbetet med en tydligare strukturerad kollegial samverkan mellan språklärarna samt erbjuda dem riktade fortbildningssatsningar.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

- Rektorn bör utveckla arbetet med att analysera skälen till att elever väljer att hoppa av ämnet moderna språk.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen, men kommer att fortsätta följa skolan och huvudmannen i sin samlade risk- och väsentlighetsanalys.

Bakgrund

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla metoder för att markant öka den konkreta användningen av målspråket i undervisningen.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

I sin redovisning skriver huvudmannen att lärarna och eleverna i högre grad börjat använda målspråket. Huvudmannen beskriver att lärarna har börjat med att gå igenom alla uppgifter på målspråket, att eleverna får lära sig fraser som är användbara för dem i klassrumssituationer, högläsning och mindmaps med relevanta ord och fraser som de kan bygga ett samtal kring. Dessutom kommer eleverna framöver jobba med muntlig framställning genom att jobba med rollspel. Utöver det används muntliga exit-tickets vid varje lektion. Huvudmannen uppger att lärarna upplever att eleverna använder sig av målspråket i högre grad samt att insatserna har gjort att eleverna i högre grad vågar tala mer fritt. Framöver kommer skolan dessutom att ha kontakt med skolor i Indien och Nederländerna för att ha brevväxling, chatta och spela in filmer för att använda målspråket.

- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla strukturer för att reflektera över, samt utvärdera, undervisningens innehåll och arbetsformer i förhållande till ämnets kommunikativa och interkulturella aspekter.

Bedömning: Ytterligare kvalitetshöjande åtgärder behövs. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Huvudmannen beskriver i sin redovisning att lärarna i moderna språk har ämneskonferenser två gånger i månaden där de arbetar med utveckling av undervisningen i ämnet. Här har de prioriterat hur eleverna ska prata målspråket i högre utsträckning. Frågan om elevernas användande av målspråket har även varit fokus för samtal mellan biträdande rektorn och respektive lärare. Dessutom har elevernas användande av målspråket tagit upp som en aspekt vid mittterminsavstämning av varje elevs progression.

Redovisningen saknar dock beskrivning av hur de arbetar med att utveckla undervisningen i förhållande till interkulturella aspekter. Därför behöver ytterligare åtgärder kvalitetshöjande åtgärder inom det området.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

- Rektorn bör leda arbetet med en tydligare strukturerad kollegial samverkan mellan språklärarna samt erbjuda dem riktade fortbildningssatsningar.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

I sin redovisning beskriver huvudmannen flera insatser för att lärarna i moderna språk ska få möjlighet till strukturerad kollegial samverkan och riktade fortbildningssatsningar. Utöver det som beskrivs ovan i detta beslut har lärarna även fått möjlighet att möta lärare från fem andra skolor vid två tillfällen per läsår. Då får lärarna möjlighet att utbyta erfarenheter kring exempelvis elevernas användande av målspråket, beskriver huvudmannen. Utöver detta kommer lärarna i moderna språk att ha en studiecirkel runt boken "Målspråket i klassrummet", som leds av ämneslagsledare, de kommer få fortbildning i användandet av målspråket i samarbete med Jessica Berggren vid Stockholms universitet samt observation vid andra skolor inom den aktuella koncernen för att få inspiration och input.

- Rektorn bör utveckla arbetet med att analysera skälen till att elever väljer att hoppa av ämnet moderna språk.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

Huvudmannen redovisar att rektorn och handledaren har haft samtal med elever samt vårdnadshavare till elever som hoppat av studier i ämnet för att utreda vilka åtgärder som skulle ha fått dem att fortsätta läsa ämnet. Rektorn har även haft samtal med lärare för att undersöka vilka mönster de ser. Dessutom har rektorn sett över arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd som ges till elever som läser moderna språk. Huvudmannen uppger att de har gått en tydligare bild av avhoppet. Vidare beskriver

de att åtgärderna som innefattar förbättrat arbete med extra anpassningar och särskilt stöd bedöms ha positiva effekter för öka andelen elever som läser moderna språk.

På Skolinspektionens vägnar

2022-12-22

X Mirzet Tursunovic

Mirzet Tursunovic

Beslutsfattare

Signerat av: Mirzet Tursunovic

I handläggningen av ärendet har även föredragande Arne Hellmark medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-formaga/>

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Frågeställning 1

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skollagens framgång också att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning. Vidare anges i läroplanen att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan. Därtill framgår av läroplanen att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår också att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet (1 kap. 4-5 §§, 3 kap 2 § och 5 kap 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr22; 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Av **kursplanen**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr22; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Frågeställning 2

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Vidare har rektor, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen; Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar).